

TÉMATICKÉ PLÁNY ZEMĚPIS

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

2026 / 2027

ZEMĚPIS

Obsazení zeměpisu vyučujícími v jednotlivých třídách a ročnících

PRIMA:

SEKUNDA:

TERCIE:

KVARTA:

KVINTA:

1. ročník:

SEXTA:

2. ročník:

SEPTIMA:

3. ročník:

Zeměpisný seminář jednoletý:

4. ročník: **4.A, 4.B, 8.V, 8.W**

Zeměpisný seminář dvouletý:

3. ročník: **3.A, 3.B, 7.V, 7.W**

vyučující:

	1.V, 2.V	1.A, 6.W, 7.V, 3.A	ZS 4/1, ZS 3/2	4 + 8 + 4 = 16
	2.W, 4.W	5.W, 2.A, 7.W, 3.B	-	4 + 8 + 0 = 12
	-	5.V, 1.B, 6.V, 2.B	-	0 + 8 + 0 = 8
	1.W, 3.V, 3.W, 4.V	-	-	8 + 0 + 0 = 8

2026/2027

Tematický plán zeměpisu tříd prima A a prima B

Dotace : 66 h

Školní rok : 2026/27

Vyučující + třída: [REDACTED]

Tematický plán: vypracován dle SVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „Na cestě“ verze 4.0 platného od 1. 9. 2023

Předseda předmětové komise: [REDACTED]

PRIMA

PRIMA			
září-říjen	zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Úvod do zeměpisu, Slunce a vesmír, planeta Země - chápe propojení zeměpisu s ostatními předměty - jednoduše a objasní vznik, tvar a velikost Země, popíše stavbu planety včetně jednotlivých sfér - na základě srovnání s ostatními planetami soustavy vyvodí, v čem je Země jedinečná - popíše pohyby Země a odvodí jejich důsledky pro život na Zemi - střídání dne a noci, střídání ročních období	VMEGS F, D (astronomie) Bi (planeta Země) Exkurze: Planetárium
říjen-listopad	prokáže na konkrétních případech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Zeměpisné souřadnice a kartografie - chápe význam zeměpisných souřadnic, dokáže určit zeměpisnou polohu podle souřadnic - vysvětlí pojmy: světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - umí používat školní atlas světa, dovede samostatně pracovat s různými druhy map - je schopen určit vzdálenosti na mapách - dokáže správně zorientovat mapu a pracovat s ní v terénu - využívá svou fantazii, chápe náležitosti při tvorbě map	MAA, F (jednotky času, délky); VV ; F (slapové jevy); OSV (metody kritického myšlení a kooperativního učení); MAA (úhly, přímá úměrnost); Terénní kartografická cvičení VV Seminární práce; ČJL (komunikace, diskuse); MAA (jednotky, poloměr, průměr, tělesa, výpočty na kouli); F VV ; CJ Videosnímky – Živá planeta Referáty
listopad-březen	pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Fyzickogeografická sféra - vysvětlí příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických procesů (př. vrásnění, sopečná činnost, zemětřesení, zvětrávání, ...) - na konkrétních příkladech popíše, jak tyto procesy formují zemský povrch - popíše základní typy zemského reliéfu, objasní vznik nejvýznačnějších tvarů zemského povrchu - definuje počasí a podnebí a vysvětlí, které faktory ovlivňují jejich charakter - popíše podnebné pásy a hlavní typy přírodních krajin - popíše oběh vody na Zemi - chápe vliv oceánů a mořských proudů na místní podnebí - zná názvy světových veletoků a jezer a umí je ukázat na mapě, - chápe vznik ledovců a jejich vliv na utváření reliéfu - chápe význam podzemní vody pro člověka - popíše složení půdy, hlavní typy a druhy půd a jejich význam pro člověka - vysvětlí, jak se mění podnebí s nadmořskou výškou, popíše místní výškové stupně - na konkrétních příkladech vysvětlí, jak je každý typ krajiny ovlivněn přírodními podmínkami a jak lidskou činností	OSV, ČJL Bi (geologie, půdy) CJ MdV (výukové programy zeměpis, internet)
duben-červen	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah příroda a společnost - popíše principy a zásady ochrany přírody - bude znát nejvýznamnější chráněná území (jednotlivé kategorie i konkrétní příklady) - zdůvodní důvody ochrany konkrétních lokalit i krajinných typů - rozumí vztahům a vzájemným vlivům mezi jednotlivými složkami krajinné sféry vzájemně (litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra) i ve vztahu k člověku a jeho činnosti - na konkrétních příkladech ze svého okolí vysvětlí myšlenku trvale udržitelného života a rozvoje	V, Bi (ekologie)

Tematický plán zeměpisu tříd sekunda A a sekunda B

Dotace: 66 h
 Školní rok: 2026/27
 Vyučující + třída: [REDACTED]
 Tematický plán: vypracován dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „Na cestě“ verze 4.0 platného od 1. 9. 2023
 Předseda předmětové komise: [REDACTED]

září	Společenské a hospodářské prostředí Obyvatelstvo světa - zhodnotí vývoj počtu obyvatelstva na Zemi - porovnává demografické ukazatele vyspělých a rozvojových zemí - popíše územní rozložení obyvatelstva na Zemi, rozlišuje lidnatost a hustotu zalidnění - vymezí hlavní směry migrací a vysvětlí jejich příčiny - rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi jednotlivými rasami lidí v závislosti na přírodních podmínkách - argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím - zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin - rozlišuje vybrané formy písma (latinka, azbuka, obrázková písma) - vyjmenuje hlavní světová náboženství, zhodnotí jejich vliv na kulturu daného regionu, uvede příklady náboženských konfliktů - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Sídla, urbanizace - objasní příčiny různé míry urbanizace ve vyspělých a rozvojových státech - zdůvodní obecné výhody, ale také určité nevýhody života ve městech a na venkově (různá míra obslužnosti) - vymezí v modelovém nebo skutečném plánu města jednotlivé zóny podle jejich funkčního využití - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) dějepis (počátky lidské společnosti, křesťanství a středověká Evropa)
říjen	Světové hospodářství a doprava - rozliší zákl. hospodářské sféry a porovnává různou zaměstnanost v těchto sférách u vyspělých a rozvojových zemí - vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států (ekonomické ukazatele, životní úroveň, gramotnost, ...) - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho závislost na podnebí, zhodnotí intenzitu a podíl rostlinné a živočišné výroby na zemědělské produkci - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci - znázorní schematicky základní členění průmyslu - rozliší průmyslová odvětví, uvádí kritéria, která je odlišují - popíše rozdíly v průmyslové výrobě u vyspělých a rozvojových zemí - rozlišuje nerostné suroviny podle využití, lokalizuje nejvýznamnější oblasti jejich těžby - rozlišuje zpracovatelský průmysl na základní odvětví a uvede konkrétní příklady - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové dopravní tahy - objasní s porozuměním pojmy: dopravní uzel, dopravní komunikace, dopravní síť, druhy a typy dopravy, spoje (televize, rozhlas, telefon, fax, internet) - uvádí příklady propojení dopravy s dalšími hospodářskými složkami - objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy a jejich dopad na ŽP - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - používá porovnávací kritéria pro národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - dokáže uvést hlavní světová ohniska napětí a příčiny jejich konfliktů - zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů	EV (ekosystémy) VMEGS (objevujeme Evropu a svět) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) dějepis (počátky lidské společnosti: význam zemědělství) přírodopis (základy ekologie), fyzika (energie, pohyb těles), chemie (chemie a společnost, chemický průmysl, bezpečnost práce: mimořádné události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek) MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MeV (fungování a vliv médií v společnosti)

listopad- prosinec	Regionální zeměpis světa: Amerika - hodnotí polohu a členění Ameriky z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Ameriky - na příkladu vybraných modelových států (př. USA, Mexiko, Brazílie, Argentina, ...) popíše specifické znaky daných regionů - porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci - zhodnotí střet předkolumbovských kultur a evropských kolonizátorů a následné míšení ras	D (zámořské objevy, historie Afriky, islám) VDO, MV (rasová a náboženská snášenlivost) EV, PŘ (globální problémy světa) EV (vztah člověka k prostředí) Videosnímky
leden- únor	Afrika, Antarktida, Austrálie a Oceánie - hodnotí polohu a členění Afriky z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Afriky - posoudí na přiměřené úrovni příčiny problémů afrického hospodářství - je schopen rozlišovat základní africké regiony na základě různých přírodních a socioekonomických rozdílů - zná základní problémy afrického kontinentu, je solidární s lidmi, dokáže jmenovat druhy pomoci a odstraňování překážek rozvoje Afriky, na příkladu vybraných modelových států (př. RJA, vybraná země Maghribu, Sahelu, ...) popíše specifické znaky daných regionů - porovnává Antarktidu s ostatními světadíly a přiměřeně hodnotí specifické přírodní poměry Regionální zeměpis světa – Austrálie a Oceánie - hodnotí polohu a členění Austrálie a Oceánie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů (endemické druhy) Austrálie a Oceánie - na příkladu vybraných modelových států (Australský svaz, Nový Zéland a Havajské ostrovy) popíše specifické znaky daných regionů - porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci	VMEGS (globální vlivy na oběh hydrosféry) Bi D (historie objevování kontinentů – mořeplavecké cesty) D (historie kolonizace Ameriky) Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektív apod., referáty, cestopisy Exkurze: Národní muzeum, Náprstkovo muzeum MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí) Bi (základy ekologie) VMEGS D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)
březen - květen	Asie - hodnotí polohu a členění Asie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Asie - na příkladu vybraných modelových států (východní, jihovýchodní, jižní, jihozápadní, střední Asie a Zakavkazsko) popíše specifické znaky daných regionů - na základě znalostí přírodních podmínek zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a způsob života - označí kolébky starověkých civilizací a jejich přínos, zhodnotí jejich současné postavení - uvede potencionální ohniska napětí a vysvětlí příčiny jejich nestability	
červen	Tichý a Indický oceán - vyhledá v mapách s pomocí rejstříku školního atlasu světa vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy - posoudí obecný význam a hospodářské využití oceánů, stav a aktuální problémy životního prostředí oceánu - porovná TO a IO podle rozlohy a hloubky s ostatními oceány	

Tematický plán zeměpisu třídy tercie A a tercie B

Dotace: 66 h
 Školní rok: 2026/27
 Vyučující: (3.V + 3.W)
 Tematický plán: vypracován dle SVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „Na cestě“ verze 4,0 platného od 1. 9. 2023
 Předseda předmětové komise:

září - listopad	Regionální zeměpis světa: Asie - dokončení učiva ze sekundy - hodnotí polohu a členění Asie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Asie - na příkladu vybraných modelových států (východní, jihovýchodní, jižní, jihozápadní, střední Asie a Zakavkazsko) popíše specifické znaky daných regionů - na základě znalostí přírodních podmínek zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a způsob života - označí kolébky starověkých civilizací a jejich přínos, zhodnotí jejich současné postavení - uvede potenciální ohniska napětí a vysvětlí příčiny jejich nestability	D (zámořské objevy, historie Austrálie + Oceánie) VDO, MV (rasová a náboženská snášenlivost) VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) VMEGS (objevujeme Evropu a svět) VMEGS (jsme Evropané)
prosinec	Evropa: Přírodní podmínky - hodnotí polohu, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky - podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů (endemické druhy) Evropy - vyjmenuje a vyhledá významné přírodní celky Evropy - vysvětlí vliv nadmořské výšky a teploty na evropské podnebí - vyjmenuje a na mapě ukáže podnebné oblasti Evropy - ukáže na mapě významné evropské řeky a jezera, vysvětlí jejich režim odtoku, využití a původ jezer - určí evropská úmoří a bezodtokové oblasti - vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, v každém vegetačním pásu a výškovém stupni uvede příklady rostlinstva a živočišstva - zhodnotí vliv člověka na krajinu se zřetelem na její ochranu a trvale udržitelný rozvoj Obyvatelstvo - s pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva: počet a hustotu, rasy, národy, jazyky, náboženství, sídla - s porozuměním používá pojmy urbanizace, migrace, aglomerace	dějepis (dějiny Evropy) MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí)
leden	dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti Hospodářství - vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy: popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu a úroveň služeb - za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin a energie, zhodnotí soběstačnost evropských zemí na vlastních zdrojích - pojmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace sdružující evropské státy - zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvede její cíle a činnosti - dokáže na politické mapě ukázat členské země EU a uvést její hlavní orgány Oblasti Evropy - dělí světadíl Evropa do šesti oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa - charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, surovinové zdroje a hospodářství každého z šesti evropských regionů - na příkladu vybraných modelových států popíše specifické znaky daných regionů (VE, SE, JE, JVE, ZE, StřE), porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi regiony	2abce, 5abd Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektív apod., referáty, cestopisy MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí)
únor - červen	Opakování Evropy	Bi (základy ekologie) VMEGS D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)

Tematický plán zeměpisu tříd kvarta A a kvarta B

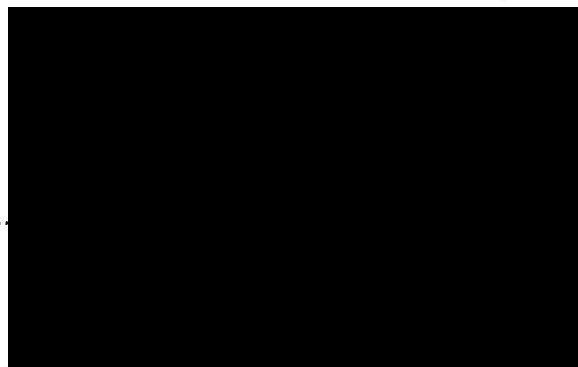
Dotace: 66 h
Školní rok: 2026/27
Vyučující: [REDACTED]

Tematický plán: vypracován dle SVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „Na cestě“ verze 4.0 platného od 1. 9. 2023

Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košťanec [REDACTED]

září - prosinec	EVROPA Oblasti Evropy - dělí světadíl Evropa do šesti oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa - charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, surovinové zdroje a hospodářství každého z šesti evropských regionů - na příkladu vybraných modelových států popíše specifické znaky daných regionů (VE, SE, JE, JVE, ZE, StřE), porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi regiony Opakování Evropy	MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí)
leden	ČESKÁ REPUBLIKA Přírodní podmínky: poloha a rozloha - určí a popíše geografickou polohu ČR, posoudí její výhody a nevýhody - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy Geologická stavba a geomorfologické členění povrchu - vymezí na geologické mapě ČR podle geologického vývoje oblast Českého masivu a Karpat, - orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledává hlavní geomorfologické celky	EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektív apod., referáty, cestopisy
únor	Podnebí a počasí - rozlíší mezi podnebí a počasím, popíše hlavní činitele ovlivňující podnebí a počasí ČR - s pomocí mapy vymezí hlavní podnebné oblasti ČR, popíše rozložení srážek Vodstvo - zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách - rozlíší mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, - objasní původ jezer v ČR, zdůvodní význam českého rybníkářství	MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí) Bi (základy ekologie) VMEGS
březen	Půdy - rozlíší mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, uvede zákonitosti jejich rozmístění, vysvětlí rozdílnou úrodnost Rozmístění rostlinstva a živočišstva, ochrana přírody a životního prostředí - charakterizuje přírodní krajinu ČR a uvědomuje si rozdílnost mezi původní přírodní a dnešní kulturní krajinou - rozlíší velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR a uvádí jejich příklady včetně mezinárodní soustavy NATURA 2000	D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností) VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) VDO (občan, občanská společnost a stát)
duben	Obyvatelstvo a sídla - posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR - zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva v ČR - rozděluje sídla podle jejich funkce a uvádí příklady - hodnotí proces urbanizace v místním regionu Složky hospodářství - člení hospodářství do jednotlivých sektorů, popisuje jejich strukturu a hodnotí jejich podíl na zaměstnanosti a tvorbě HDP - objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů jednotlivých regionů ČR - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby paliv v ČR, zhodnotí strukturu surovinové základny naší republiky - objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje - vyhledává v mapách hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětví - zhodnotí charakter zemědělství v ČR, popíše hlavní zemědělské oblasti - vymezí oblasti s nejvyšší (nejnižší) nezaměstnaností, vysvětlí příčiny	přírodopis (neživá příroda) dějepis (historie rybníkářství a vodních děl v českých zemích) EV (ekosystémy) EV (vztah člověka k prostředí) přírodopis (ochrana přírody) exkurze, beseda

květen	Doprava a cestovní ruch - posuzuje druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy, popíše a zhodnotí polohu jednotlivých oblastí ČR vzhledem k stávající dopravní síti - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR - pojmenuje a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a památek zapsaných v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO Zahraniční obchod, členství ČR v mezinárodních organizacích - objasní základní pojmy: vývoz, dovoz, obrat, pojmenuje hlavní komodity zahraničního obchodu ČR - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření a význam pro ČR (EU, NATO, Schengen) Regiony České republiky (kraje a vyšší územně správní celky) - vymezí historické oblasti ČR - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR (kraje, NUTS2) - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR s ohledem na možnosti dalšího rozvoje, hodnotí společné znaky a specifické podmínky - vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů (osobní preference k bydlení, k pracovním příležitostem, k cestování, ke studiu apod.)	5e MuV (etnický původ) EV (vztah člověka k prostředí) dějepis (nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury) přírodopis (základy ekologie, vlivy průmyslu na životní prostředí) chemie (chemický průmysl v ČR; bezpečnost práce, mimořádné události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek) 5e
červen	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Místní oblast (region) - specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti (okolí bydliště, školy) - posuzuje přednosti, příležitosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji místní oblasti - uvádí příklady pravomocí státní správy a samosprávy - při cvičení a pozorování v terénu místní krajiny (PR Ostaš) určuje své stanovisko, hlavní a vedlejší světové strany, orientační body a trasu - pohybuje se podle mapy a azimutu - odhaduje vzdálenosti a výšky objektů v terénu - provádí jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy - dokáže hodnotit přírodní jevy a ukazatele turistického a cykloturistického značení - ovládá nezbytná opatření a způsoby chování a jednání vedoucí k minimalizaci následků při živelných pohromách	VMEGS (jsme Evropané) MeV občanská výchova Tematický den Mikroregion Ostaš a Metuje MAA (úhly, měřítko) EV MAA (úhly, měřítko)

ZEMĚPIS

dotace: 66 hod

Tematický plán pro 1. ročník vyššího gymnázia a kvinty víceletého gymnázia.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2024.

předseda předmětové komise:

I. Přírodní prostředí, složení, struktura a vývoj Země

Úvod do zeměpisu, Slunce a vesmír, planeta Země

září - říjen

- objekt, metody a členění geografie
- Země a vesmír
- tvar a velikost Země
- pohyby Země a jejich důsledky
- místní a pásmový čas, letní čas a datová hranice

II. Geografické informace a terénní vyučování

Znázornění Země na mapách

říjen

- geografická kartografie a topografie
- geografický a kartografický vyjadřovací jazyk
- geografické informační a navigační systémy
- terénní geografická praxe a aplikace

III. Přírodní prostředí

listopad - březen

1. Geologické procesy v litosféře

- desková tektonika a její příčiny
- vnitřní a vnější geologické procesy

2. Pedosféra

3. Hydrosféra

4. Atmosféra

5. Biosféra a životní prostředí

IV. Sociální prostředí

duben

1. Obyvatelstvo

2. Kulturní a politické prostředí

3. Sídla a osídlení

4. Světové hospodářství

5. Socioekonomická sféra

V. Životní prostředí

červen

1. Krajina

2. Vývoj interakce příroda - společnost

VI. Exkurze

Planetárium a hvězdárna v HK, Návštěvnické centrum ČEZ Hučák HK

září

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

školní rok: 2026/2027

vyučující + třída:

6.W

2.A

6.V, 2.B

ZEMĚPIS

dotace:

66 hod

Tematický plán pro 2. ročníky vyššího gymnázia a sexty víceletého gymnázia.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2024.

předseda předmětové komise:

1. Opakování látky z 1. ročníku

září

2. Regionální geografie Afriky

září - říjen

- přírodní prostředí
- sociální a ekonomické prostředí
- Regiony Afriky
- severní Afrika a země Sahelu
- černá Afrika
- jižní Afrika

3. Regionální geografie Austrálie a Oceánie

listopad

- přírodní a socioekonomické podmínky, regiony Oceánie
- Austrálie a Nový Zéland

4. Regionální geografie Ameriky

prosinec

- Severní Amerika - přírodní a soc-ekonom. sféra, USA, Kanada
- Střední Amerika - přírodní a soc-ekonom. sféra, Mexiko, „banánové republiky“, Karibik
- Jižní Amerika - přírodní a soc-ekonom. sféra, Brazílie, Guyany, La Plata, andské země

únor

5. Regionální geografie Asie

březen

- přírodní prostředí
- sociální a ekonomické prostředí, regiony Asie
- V Asie (Čína, Japonsko a NIZ)
- JV Asie
- jižní Asie
- JZ Asie
- střední Asie
- Zakavkazsko
- Rusko - asijská i evropská část

duben

květen

6. Shrnutí probrané látky, opakování

červen

7. Projekce s besedou (JV Asie)

březen

v Náchodě 1. 9. 2026

vyučující:

ZEMĚPIS

Tematický plán pro 3. ročníky vyššího gymnázia a septimy víceletého gymnázia.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2024.

předseda předmětové komise:

1. Opakování látky z 2. ročníku, dokončení Asie

září - říjen

2. Evropa

říjen - únor

- přírodní prostředí
- obyvatelstvo a hospodářství, integrace Evropy
- západní Evropa
- jižní Evropa
- severní Evropa
- střední Evropa
- jihovýchodní Evropa, Balkán
- východní Evropa a Pobaltí

3. Česká republika

březen - květen

- přírodní poměry
 - poloha a rozloha, vodorovná členitost
 - geologie a geomorfologie
 - hydrologie, podnebí, ochrana přírody
- socioekonomická sféra
 - obyvatelstvo, demografie
 - administrativní uspořádání ČR
 - ČR a EU
 - zemědělství a lesnictví
 - průmysl
 - doprava, služby a cestovní ruch

4. Regiony ČR

květen - červen

- Praha a Středočeský kraj
- Ústecký a Liberecký kraj
- Královéhradecký a Pardubický kraj
- Plzeňský a Karlovarský kraj
- Jihočeský kraj a kraj Vysočina
- Jihomoravský a Zlínský kraj
- Olomoucký a Moravskoslezský kraj
- shrnutí a opakování

5. Geografie místního kraje – region Náchodsko

červen

- seznámení s geografii místního regionu, terénní vycházka

v Náchodě 1. 9. 2026

vyučující:

ZEMĚPIS

třída: 3.A, 3.B, 7.V, 7.W

dotace: 66 hod

Tematický plán a dotace hodin pro dvouletý ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ (1. rok výuky).

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2024.

předseda předmětové komise:

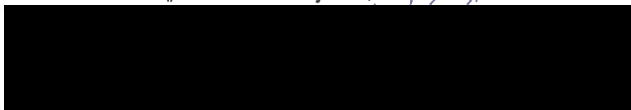
1. Krajinná sféra jako objekt geografie a její složky	2 hod	září
2. Země jako vesmírné těleso a důsledky jeho tvaru a pohybu	14 hod	
- zeměpisné souřadnice - rotační pohyb Země, místní a pásmový čas (výpočty), datová hranice - důkazy rotačního pohybu Země - oběžný pohyb Země - výška Slunce v horní kulminaci nad obzorem - čtyři roční období a čtyři významné dny v roce - 23. 9. – den podzimní rovnodennosti - práce s teluriem, ekliptika a světová sféra - zvěrokruh - Gregoriánský a Juliánský kalendář - slapové jevy, skočný příliv a hluché dmutí - Měsíc (video), tvar a velikost Země		říjen
3. Zadání seminárních prací		
4. Kartografie a práce s mapou	16 hod	listopad
- historie kartografie a nejdůležitější mapová díla - kartografické projekce - měřítko a obsah mapy (praktické cvičení a výpočty) - generalizace obsahu mapy a konstrukce profilové křivky - práce vedoucí ke vzniku mapy - fotogrammetrie a družicové snímkování - geografické informační systémy - azimut: praktické práce s busolou a GPS, terénní cvičení		prosinec
5. Politická mapa světa	14 hod	
- vývoj politické mapy světa, aktuální změny - politické uspořádání států světa - problémové oblasti současného světa – ohniska neklidu - mezinárodní politické organizace - jádrové a periferní oblasti		leden
6. Socioekonomický zeměpis (vybrané kapitoly)	12 hod	březen
- lidské rasy, národy a jejich kultura - náboženství a náboženské konflikty ve světě - rozmístění a početní růst obyvatelstva, populační exploze - nové formy urbanizace, typy městských a venkovských sídel - struktura hospodářství a rozdělení zemí dle hospodářského rozvoje		
7. Exkurze:	6 hod	
- okresní pracoviště Geodézie Náchod - Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce <i>nebo</i> Škoda Auto Kvasiny		
8. Opakování + beseda s promítáním	2 hod	červen

ZEMĚPIS

Tematický plán pro jednoletý ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“, verze 2.0, platného od 1. 9. 2019.

Předseda předmětové komise:

1. Česká republika – obecný úvod a regiony ČR (dle stavu výuky)

- ČR fyzicko-geografická složka (poloha, reliéf, vodstvo, klima, vegetace, ochrana přírody)
- ČR socioekonomická složka (obyvatelstvo, ekonomika)
- ČR administrativní uspořádání a geografie krajů

září - říjen

2. Vybrané kapitoly z regionální geografie světa

- aktuální geopolitická situace, ohniska napětí

listopad – prosinec

3. Socioekonomický zeměpis (vybrané kapitoly)

- světová populace, její vývoj a struktura, venkovská a městská sídla,
- rozmístění a početní růst obyvatelstva, populační exploze
- územní pohyb obyvatelstva – migrace
- sídelní systémy, jádra a periferie
- vývoj a struktura hospodářství, státy světa podle stupně rozvoje
- typy zemědělství
- průmyslové oblasti světa
- těžba surovin a energetika, doprava
- zpracovatelský průmysl
- oblužná sféra

leden – únor

4. Pohyby Země a jejich důsledky v praxi (výpočty)

březen

5. Geografické souřadnice, Kartografie (minulost a současnost)

březen - duben

- historie kartografie a nejdůležitější mapová díla, práce vedoucí ke vzniku originální mapy,
- kartografické projekce, měřítko a obsah mapy (praktické cvičení a výpočty)
- generalizace obsahu mapy, konstrukce profilové křivky
- fotogrammetrie +GIS a práce s GPS

6. Příprava k ústní maturitní zkoušce

duben + průběžně

v Náchodě 1. 9. 2026

Vyučující: